

A גס"ד

Intro

Today we will Be"H learn דף י"ח of בבא קמא.
Some of the topics we will learn about include:

צרורות

כחו, damage caused by a force generated by one's animal, such as a stone kicked into a utensil, is equivalent to damage caused by bodily contact. Nevertheless, it is a מחלוקת whether one is fully liable for such damages, OR if there is a הלכה למשה מסיני that he is only liable for half-damages.

The Gemara discusses many aspects of this idea, including:

כח כחו

Whether סומכוס also agrees to this Halachah regarding a secondary force generated by the animal;

משלם מגופו או מעלייה

Whether this half-payment may exceed the value of the damaging animal;

And whether

העדאה לצרורות

Whether one pays full damages if the animal damages through צרורות in an unusual manner three times and becomes a מועד?

A

צרורות

כח כחו

משלם מגופו
או מעלייה

העדאה לצרורות

B The Gemara also references the following singular opinions:

קרן ברשות הניזק

According to רבי טרפון, one is always fully liable for damages of קרן that occur in the victim's property;

צד תמות במקומה עומדת

According to רבי יהודה, half of the payment for a שור מועד retains the status of the half-damages paid by a שור תם, and are only paid מגופו, and so may not exceed the value of the damaging animal.

דיו

One may not deal with a matter more stringently than the source from where it is derived. It is a מחלוקת whether this principle holds true if

מיפרך ק"ו

It will undermine the entire derivation.

B

קרן ברשות הניזק

צד תמות
במקומה עומדת

דיו

1 So let's review...

The Gemara earlier brought the מחלוקת סומכוס ורבנן regarding צרורות כי אורחיהו
 If an animal kicks up stones as it walks and the stones cause damage:
 סומכוס holds
 צרורות משלם נזק שלם
 He pays full damages.
 While the רבנן maintain
 צרורות חצי נזק
 He pays only half-damages.

The Gemara now inquires:
 חצי נזק צרורות
 According to the רבנן's opinion that one pays only half-damages for צרורות,
 מגופו משלם
 דלא אשכחן חצי נזק דמשלם מעלייה
 Does he pay חצי נזק only up to the value of the damaging animal, similar to the חצי נזק of a תם שור, OR
 מעלייה משלם
 דלא אשכחן כאורחיה דמשלם מגופיה
 He must pay the entire חצי נזק from his pocket regardless of the value of the animal, similar to the payments for other ordinary damages of רגל?

1

צרורות כי אורחיהו
If an animal kicks up stones as it walks and the stones cause damage

<p>^{רבנן} צרורות משלם חצי נזק</p>	<p>^{סומכוס} צרורות משלם נזק שלם</p>
	
<p>מעלייה משלם דלא אשכחן כאורחיה דמשלם מגופיה <i>Similar to the payments for other ordinary damages of רגל</i></p>	<p>מגופו משלם דלא אשכחן חצי נזק דמשלם מעלייה <i>Similar to the חצי נזק of a תם שור</i></p>

2 The Gemara cites a Mishnah to resolve this issue:
 הכלב שנטל חררה והלך לגדיש
 ואכל החררה והדליק את הגדיש
 If a dog snatches a hot biscuit and eats it near a stack of grain, and a coal which is stuck to the biscuit sets the stack on fire;
 על החררה משלם נזק שלם
 ועל הגדיש משלם חצי נזק
 The owner pays full damages for the biscuit, because it's a case of שן, and only pays half-damages for the stack of grain.

The Gemara points out that the payment of חצי נזק indicates
 דהויא להו צרורות
 The damage to the גדיש is classified as צרורות; and as Rashi explains; because the כלב puts the coal down here and the fire spreads elsewhere like the stones that flew and damaged.
 And since a ברייתא adds
 משלם מגופו
 The payment for the גדיש may not exceed the value of the dog; this seems to resolve our question that
 חצי נזק צרורות
 מגופו משלם

However, this does not explain the opinion of רבי אלעזר, also cited in the ברייתא, that
 על הגדיש משלם נזק שלם מגופו
 He pays full damages for the גדיש, yet only מגופו, and as the Gemara points out
 נזק שלם מגופיה מי אשכחן
 There is no precedent that full damages for ordinary, expected damages are only collected מגופו?

2

הכלב שנטל חררה והלך לגדיש ואכל החררה - והדליק את הגדיש
If a dog snatches a hot biscuit and eats it near a stack of grain, and a coal which is stuck to the biscuit sets the stack on fire

ועל הגדיש ועל החררה
משלם נזק שלם משלם חצי נזק
He pays full damages for the biscuit, because it's a case of שן, and pays half-damages for the stack of grain.

Because the כלב puts the coal down here and the fire spreads elsewhere similar to stones that flew and damaged.

And since a ברייתא adds...
משלם מגופו
The payment for the גדיש may not exceed the value of the dog

We see from here
חצי נזק צרורות מגופו משלם

רבי אלעזר
על הגדיש משלם נזק שלם מגופו
He pays full damages for the גדיש, yet only מגופו

And, as the Gemara points out
נזק שלם מגופיה מי אשכחן
There is no precedent that full damages for ordinary, expected damages are only collected מגופו

3 Therefore, the Gemara explains the תנא קמא ורבי מחלוקת as follows; and as Rashi explains in the first פשוט:
 Regarding regular צרורות כי אורחיהו
 Both hold like the רבנן that צרורות חצי נזק
 However, the Mishnah of חררה is not a case of regular צרורות, rather בדשני בצרורות ואייעד
 The animal placed the חררה on the גדיש deliberately, and after damaging in this unusual manner three times it becomes a מועד, and is now considered אורחיה;

Therefore, רבי אלעזר holds על הגדיש משלם נזק שלם מוגופו
 He pays נזק שלם, because נפקא מתולדה דרגל ונעשה תולדה דקרן

Regular צרורות is considered רגל; but this unusual צרורות is considered a form of קרן which pays נזק שלם after becoming a מועד. This is referred to as יש העדאה לצרורות
 A צרורות becomes a מועד after three times to pay נזק שלם because it's קרן, and the הלכה למושה מסיני which reduces נזק חצי does not apply, because it's not like regular צרורות which is רגל.
 And that which רבי אלעזר says מוגופו
 He means that half of the damages are still paid מוגופו, because רבי יהודה agrees with the opinion of רבי אלעזר that צד תמות במקומה עומדת
 A מוגופו always pays the first half of the damages מוגופו, as מן העלייה תם; and the second half העלייה תם.

3 Regarding regular צרורות כי אורחיהו
 תנא קמא ורבי אלעזר hold like the רבנן that צרורות – חצי נזק
 However, the Mishnah of חררה is not a case of regular צרורות
 Rather בדשני בצרורות – ואייעד
 The animal placed the חררה on the גדיש deliberately, and after damaging in this unusual manner three times it becomes a מועד, and is now considered אורחיה
 Therefore...
 רבי אלעזר על הגדיש משלם נזק שלם מוגופו
 because נפקא מתולדה ונעשה תולדה דרגל דקרן
 יש העדאה לצרורות
 A נזק שלם becomes a מועד after three times to pay נזק שלם because it is now like קרן
 משלם "מוגופו"
 Half of the damages are still paid מוגופו
 Because רבי יבוצב רבי אלעזר agrees with the opinion of רבי יבוצב that צד תמות במקומה עומדת
 A מוגופו always pays half of the damages מוגופו, as he would have as a תם, and the second half העלייה תם.

5 However, the תנא קמא holds

על הגדיש משלם חצי נזק

Because

אין העדאה לצרורות

נזק שלם does not become a מועד to pay שלם, because

האי נמי דשני ואייעד

לא חמור ממועד מתחילתו

צרורות כי אורחייהו is no different than צרורות משונה דאייעד, where logically he would be liable for נזק שלם, and the חצי נזק does apply, because it's nevertheless צרורות מסויני which reduces שלם.

According to this explanation, the תנא קמא of the ברייתא clearly indicates

צרורות כי אורחייהו

מגופו משלם

But there is no ראייה according to רבי אלעזר, because according to him this is not a case of regular צרורות.

However, the Gemara asks that since

בעי רבא

יש העדאה לצרורות

אין העדאה לצרורות

Since רבא posed this very question, clearly, he did not understand this to be an explicit תנאים מחלוקת!

5

תנא קמא

על הגדיש משלם חצי נזק

Because

אין העדאה לצרורות

נזק שלם does not become a מועד to pay שלם, because

האי נמי דשני ואייעד

לא חמור ממועד מתחילתו

צרורות כי אורחייהו is no different than צרורות משונה דאייעד, where logically he would be liable for נזק שלם,

...And the הלכה למשה מסויני

which reduces שלם to חצי נזק does apply, because it's nevertheless צרורות.

According to this explanation, the תנא קמא of the ברייתא clearly indicates

צרורות כי אורחייהו

מגופו משלם

But there is no ראייה according to רבי אלעזר, because according to him this is not a case of regular צרורות

?

בעי רבא

יש העדאה לצרורות

אין העדאה לצרורות

Since רבא posed this very question, clearly, he did not understand this to be an explicit תנאים מחלוקת!

6 Therefore, the Gemara suggests an alternate explanation of their Machlokes:
 Regarding regular צרורות כי אורחיהו
 Both hold like סומכוס that צרורות נזק שלם
 However, the Mishnah of חררה שנטל הכלב is not a case of regular צרורות, rather בדשני בצרורות ולא אייעד
 The animal placed the חררה on the גדיש deliberately; however, this is the first or second time and it is still a תם.
 Therefore, the תנא קמא holds על הגדיש משלם חצי נזק מגופו כקרן
 He only pays half-damages because it's a form of קרן, and also מגופו like every קרן of a תם.
 However, רבי אלעזר holds על הגדיש משלם נזק שלם מגופו
 Because סבר לה כרבי טרפון דאמר משונה קרן בחצר הניזק נזק שלם משלם
 קרן רבי אלעזר holds that even a תם pays full damages for קרן that takes place in the victim's property. However, רבי אלעזר agrees that he only pays מגופו, because he derives this Halachah from a ק"ו מקרן ברשות הרבים
 By reasoning that קרן ברשות הניזק is more culpable than קרן ברה"ר, therefore דיו לבא מן הדין להיות כנדון
 It is not more stringent than its source, and it also pays only מגופו, because it's a תם.

6 *An alternate explanation of their Machlokes*
 Regarding regular **צרורות כי אורחיהו**
תנא קמא ורבי אלעזר
 hold like the סומכוס that **צרורות – נזק שלם**
 However, the Mishnah of חררה שנטל הכלב is not a case of regular צרורות
 Rather
בדשני בצרורות – ולא אייעד
 The animal placed the חררה on the גדיש deliberately, however, this is the first or second time therefore he is still a תם.
 רבי אלעזר טעם קמא
על הגדיש משלם חצי נזק מגופו כקרן
 Because סבר לה כרבי טרפון דאמר משונה קרן בחצר הניזק נזק שלם משלם
 He only pays half-damages because it's a form of קרן, and also מגופו like every קרן of a תם.
 However, רבי אלעזר he agrees that he only pays מגופו, ק"ו מקרן ברשות הרבים
 By reasoning that קרן ברשות הניזק is more culpable than קרן ברה"ר, therefore דיו לבא מן הדין להיות כנדון
 It is not more stringent than its source and it also pays only מגופו, because it's a תם.

7 According to this interpretation, however, there is no indication to resolve our original inquiry whether צרורות כי אורחיהו pays מגופו or מעלייה, because according to both opinions this is not a case of regular צרורות.
 =====

7 *According to this interpretation, however, there is no indication to resolve our original inquiry whether צרורות כי אורחיהו pays מגופו or מעלייה, because according to both opinions this is not a case of regular צרורות.*

8 The Gemara now wants to show that whether יש העדאה לצרורות is perhaps a מחלוקת תנאים: מחלוקת תנאים:
 A ברייתא states:
 בהמה שהטילה גללים לעיסה
 If an animal relieved itself over a dough,
 רב יהודה אומר
 משלם נזק שלם
 The owner is fully liable for the dough, while
 רבי אלעזר אומר
 חצי נזק
 He only pays half-damages.

The Gemara assumes
 משונה היא
 This is an unusual action; therefore, we must be discussing
 דעבד תלתא זימני
 The animal did this three times, and became a מועד.
 Accordingly, the מחלוקת is whether
 נזק שלם לצרורות, OR
 חצי נזק לצרורות, and he only pays נזק חצי לצרורות.

The Gemara responds
 דדחיק ליה עלמא
 The animal's movements were restricted, and so it was
 normal behavior under those circumstances, and
 מחלוקת סומכוס ורבנן
 The מחלוקת is whether one is fully liable for ordinary
 צרורות.
 However, the ברייתא discussed this particular case because
 we might have thought
 גללים
 הואיל ובתר גופיה גרירין
 כגופיה דמי
 An animal relieving itself is a direct bodily action; the
 ברייתא therefore teaches us that it is indeed a case of
 צרורות.
 =====

8 Perhaps, יש העדאה לצרורות is a מחלוקת תנאים:
בהמה שהטילה גללים לעיסה
 If an animal relieved itself over a dough
 רבי אלעזר אומר רב יהודה אומר
משלם חצי נזק משלם נזק שלם

משונה היא
 This is an unusual action

Therefore, we must be discussing
דעבד תלתא זימני
 The animal did this three times, and became a מועד.

רבי אלעזר אומר רב יהודה אומר
משלם חצי נזק משלם נזק שלם
יש העדאה לצרורות אין העדאה לצרורות

דדחיק ליה עלמא

The animal's movements were restricted,
 and it is normal behavior under those circumstances,
 and

מחלוקת סומכוס ורבנן
 whether one is fully liable for ordinary צרורות.

רבי אלעזר אומר רב יהודה אומר
משלם חצי נזק משלם נזק שלם
רבנן סומכוס

However,
 the ברייתא discussed this particular case
 because we might have thought
גללים - הואיל ובתר גופיה גרירין - כגופיה דמי
 An animal relieving itself is a direct bodily action;
 the ברייתא therefore teaches
 that it is indeed a case of צרורות.

9 The Gemara cites another ברייתא:
 תרנגול שהושיט ראשו
 לאויר כלי זכוכית
 ותקע בו ושברו
 If a chicken stuck its head into a glass utensil and
 squawked, thereby breaking it,
 משלם נזק שלם
 The owner pays full damages.

However, אמרי בי רב,
 חמור שנתקע
 ושיבר את הכלים
 משלם חצי נזק
 If a horse neighed or a donkey brayed and thereby broke a
 utensil, the owner pays only half-damages.

Here too, the Gemara assumes
 משונה היא
 This is an unusual action; therefore, we must be discuss-
 ing
 דעבד תלתא זימני
 The animal did this three times, and became מועד;
 accordingly, the מחלוקת is whether
 יש העדאה לצרורות
 and so he is fully liable, OR
 אין העדאה לצרורות, and he only pays חצי נזק.

The Gemara answers
 דאית ביה בזרני
 There were seeds in the glass utensil, and so it was normal
 behavior under those circumstances, and
 מחלוקת סומכוס ורבנן
 The מחלוקת is whether one is fully liable for ordinary
 צרורות.

The Gemara continues discussing the Halachos of צרורות
 דף י"ט.

9

<p><i>אמרי בי רב</i> סוס שצנף וחמור שנתקע ושיבר את הכלים <i>If a horse neighed</i> <i>or a donkey brayed</i> <i>and thereby broke a utensil,</i> <i>the owner pays half-damages.</i> משלם חצי נזק</p>	<p><i>בריתא</i> תרנגול שהושיט ראשו לאויר כלי זכוכית ותקע בו ושברו <i>If a chicken stuck its head</i> <i>into a utensil and squawked,</i> <i>thereby breaking it,</i> משלם נזק שלם</p>
<p>משונה היא <i>This is an unusual action; therefore, we must be</i> <i>discussing</i> דעבד תלתא זימני <i>The animal did this three times, and became מועד;</i> <i>accordingly...</i></p>	
<p><i>אמרי בי רב</i> משלם חצי נזק אין העדאה לצרורות</p>	<p><i>בריתא</i> משלם נזק שלם יש העדאה לצרורות</p>
<p> דאית ביה בזרני <i>There were seeds in the glass utensil,</i> <i>and so it was normal behavior under those circumstances,</i> <i>and</i> מחלוקת סומכוס ורבנן <i>whether one is fully liable for ordinary צרורות.</i></p>	
<p><i>אמרי בי רב</i> משלם חצי נזק רבנן</p>	<p><i>בריתא</i> משלם נזק שלם סומכוס</p>